

Zborove su pozdravili u ime skupštine općine dr. Ivo Zorić, u ime općine, sindikata Ante Kolega, a u ime republ. sindikata Josip Kusović. Zborove je slušala stručna komisija u sastavu: prof. Vladimir Kranjčević, Igor Gjadrov i Ivo Furić te predložila da SR Hrvatsku na niškim svečanostima u 1988. g. zastupa RKUD »Kolo« iz Šibenika, a na »Mokranjčevim susretima« u Negotinu KUD »Moša Pijade« iz Zagreba. Svim zborovima i dirigentima podijeljene su diplome, a završnu riječ sa čestitkama rekao je Vjekoslav Mikecin, Predsjednik Kulturno-prosv. sabora Hrvatske.

Marijan ZUBER — Varaždin

SPLITSKA KONCERTNA SEZONA 1986/87.

»Dalmacijakonzert«, organizator splitskih koncertnih priredaba, u sezoni 1986/87. redovitim posjetiteljima i pretplatnicima ponudila je samo dva koncertna ciklusa: *Internacionalni majstorski ciklus* i *Ciklus mladih talenata* (prijasnih sezona uvijek su bila tri ciklusa) i »kompromisni« početak koncerata u 19,30 sati (u sezonama 1984/85. i 1985/86. koncerti su počinjali u 19 sati).

U *Internacionalnom majstorskom ciklusu* (najavljeno 18, izvedeno 17 koncerata) nastupili su guslači Jovan Kolundžija (uz glasovirsku pratnju Nade Kolundžija), Aleksandar Vinicki (Feliks Gotlib), Maja Jokanović (Matjan Mika) i Josef Suk (Josef Hala); glasovirači Dimitrij Baškurov, Aleksandar Madžar, Branko Sepčić i Evgenij Mogilevski; violončelist Valter Dešpalj i gitarist Dušan Bogdanović; gitarist Istvan Romer; flautistica Ana Domančić-Krstulović (uz glasovirsku pratnju Mire Flis-Simatović); glasovirski duo Wilfred Delphin-Edvin Romain; Trio »Orlando« (Tonko Ninić, violina; Ksenija Janković, violončelo; Vladimir Krpan, glasovir), Gudački kvartet »Camerata« (iz Poljske), Ansamb l za staru muziku »Renesans« (iz Beograda), Komorni orkestar mađarskog radija »Concensus hungaricus« i Salzburški instrumentalni solisti.

U *Ciklusu mladih talenata* koncerte su imali guslači Željko Haliti (glasovirska pratnja Đorđe Stanetti) i Ivan Kundičević (Ljubica Grujić); glasovirači Dalibor Cikojević, Bojana Krstulović i Lorena Saradžić, te flautistica Marina Novak i fagotist Denis Bulaja (uz glasovirsku pratnju Mirne Nochte).

Za većinu koncerata u oba ciklusa može se reći da su bili uspješni neki i vrlo zanimljivi, nesvakidašnji (kao, na primjer, glasovirskog dua Delphin-Romain). Međutim, posjećenost tih priredaba nije bila uvijek zadovoljavajuća, što je već stalna značajka posljednjih nekoliko sezona. Bilo je i dosta izmjena u najavljenim programima i izvođačima, pa odgađanja, odnosno otkazivanja pojedinih koncerata.

Sve to čini sezonu 1986/87. manje uspješnom u odnosu na prethodnu. Izgleda da je došlo vrijeme, da se pomišlja na temeljitiju reorganizaciju. Jer, publika je vjerojatno već zasićena dosadašnjim načinom organizacije i realizacije koncertne sezone. Godinama slušati uglavnom glasovirače i guslače s manje-više sličnim programom više nije zanimljivo i najvećim ljubiteljima tih glazbala, a kamoli ne prosječnom posjetitelju. »Dalmacijakonzert«, istina, ograničena je novčanim (ne)možnostima u planiranju i realizaciji programa. Ali, možda bi se s malo više obostrane dobre volje, u suradnji sa splitskim Hrvatskim narodnim kazalištem, njegovim solistima i ansamblima i drugim splitskim komornim sastavima mogla organizirati i znatno raznovrsnija koncertna sezona, u kojoj bi bilo i simfonijskih i oratorijskih i drugih vokalno-instrumentalnih koncerata, kojih u Splitu nedostaje. Vjerojatno bi tad i publika u većem broju ispunjavala koncertne dvorane. Trebalo bi o tomu razmisliti. I ne samo razmisliti.

Ivan BOŠKOVIĆ

VIJESTI IZ INOZEMSTVA

TREĆI SVJETSKI KONGRES HARFE U BEČU

Udruženi i vrlo aktivni harfisti na svjetskom planu organizirali su po treći put svoj kongres, kojemu je tema bila »Harfisti budućnosti.« Kroz tjedan dana (20 — 27. srpnja 1987) je oko sedam stotina sudionika (umjesto 350 — 400 očekivanih) pratilo u Beču program u vezi s harfom. Koncerti, predavanja, diskusije, izložba harfi najrazličitijih tipova velikog broja proizvođača iz čitavog svijeta, radionice za popravak harfa, prodaja nota, knjiga, ploča, žica i ostalog pribora, prospekti i sl. sačinjavali su kongres. Svatko je, ako nije mogao pratiti gotovo preobilan program kongresa, mogao naći ono što ga zanima.

Kongres je pokazao da je harfa danas u svijetu glazbalo s kojim organizatori koncertnih priredaba i publika trebaju ozbiljno računati. Harfa je bila prikazana kao srednjovjekovno, renesansno, barokno, rokokoko, klasično, romantično, impresionističko, ekspresionističko, suvremeno (avangardno) solističko, komorno-glazbeno, koncertantno te narodno i zabavno glazbalo sa specifičnom literaturom, pretežno suvremenom.

U vezi s temom kongresa osobita je prilika pružena mladim harfistima (Mladi u fokusu) da pokažu svoje mogućnosti. Nastupili su mladi, koje je prema unaprijed poslanim snimkama odabrao stručni žiri) iz Kanade, Nizozemske, ČSSR, Njemačke, Italije, Japana, Koreje, Meksika, Španjolske, Švicarske, Tajvana, SAD i dvije djevojke iz Beograda (Ivana Tasić i Natalija Ristić) koje studiraju u SAD kod svjetski poznatog pedagoga Susann McDonald i umjetničkog rukovodioca kongresa.

Od prvonagrađenih na prijašnjim različitim svjetskim natjecanjima, a koji su se razvili u prvorazredne umjetnike, čuli smo nenadmašivu 19. godišnju Japanku Naoko Yoshino, Ilonu Nikelaynen iz SSSR, Ion Ivan Roncea — Rumunjska, Martine Geliot — Francuska, Susanna Mildonian — Belgija — Italija te Švicarku Çantal Mathieu.

Simfonijski koncert Bamberških simfoničara pod ravnanjem Christoph Eschenbacha je imao na rasporedu »Concierto de Aranjuez« (verzija za harfu) Joaquina Rodriga (temperamentni solist španjolsko-engleska harfistica Marisa Robles) i Schubertovu simfoniju u C duru, a bio je uključen u Bečke tjedne glazbe.

Od predavanja s glazbenim ilustracijama valja izdvojiti »Harfa u vrijeme španjolske renesanse« Maria-e Rosa-e Calvo-Manzana, »Rana glazba i historijske harfe« (Gail Barber, SAD i Edward Witsenburg, Nizozemska), »Harfisti-skladatelji 19 st. Austro-ugarskog carstva« Dr. Roslyn Rensch, SAD (djela Zamare, Kastnera, Schuëckera, Zabela, Spohra, Parish-Alvarsa izveli su Rajka Dobronić-Mazzoni, Ann Stockton SAD, Kumoko Inoue, Japan, Josef Molnar (Austrija - Japan) i izvanredni mladi harfist Juan Jones iz Velsa). »Tradicionalne i narodne harfe« ilustrirali su harfisti iz Kine, Paragvaja, Irske i Austrije.

Dva koncerta s panel diskusijama su bila posvećena temi »Nova glazba za harfu« s djelima suvremenih skladatelja iz Brazilije, Kanade, ČSSR, Japana, Poljske, Izraela, SR Njemačke, Francuske, Italije, Mađarske, Hong-Konga, SAD, Rumunjske, Austrije i Švedske. U komornom koncertu čuli smo, uz harfiste Witsenburga, iz Nizozemske, Helge Storck iz Njemačke, Elene Zaniboni iz Italije i velikog engleskog harfista Osiana Ellisa. B. Britten je surađivao s njim i posvetio mu svoja djela za harfu. Virtuskinje Tatjana Tauer i Vera Dulova su predstavile blistavost sovjetske škole,

a na koncertu zabavne glazbe je, uz ostale, izvanredno prikazao harfu kao jazz i pop glazbalo crni harfist i pjevač Harvi Griffin. Zbog opširnosti programa nemoguće je nabrojiti sva djela, harfiste i sastave koji su sudjelovali.

Kongres izdaje dva puta godišnje WORLD HARP CONGRESS REVIEW« s informacijama o novim skladbama, skladateljima, seminarima, tečajevima, natjecanjima i drugim zanimljivostima iz cijelog svijeta. Slijedeći kongres će se održati za tri godine.

Ovom je kongresu prisustvovalo deset harfista iz Jugoslavije što daje nadu da će oni doprinijeti popularizaciji harfe i u našoj zemlji.

Rajka Dobronić MAZZONI

BENEVENTO — KONGRES O SVETOJ GLAZBI

Od 1. do 3. svibnja u Beneventu se održavao kongres o svetoj glazbi, kojeg je organizirala Nadbiskupija u suradnji s AISC da se upriliči komemoracija 20. obljetnice instrukcije »Musicam Sacram. Bili su to dani bogati radom i zanimljivostima na tom području.

TORTONA — KONGRES O PEROSIJU

Tko dolazi prvi puta u Tortonu obvezno posjećuje katedralu u kojoj se nalazi grob Loreneca Perosija.

U rodnom gradu Perosija održan je kongres 8. svibnja.

Biskup, Mons. Luigi Bongianino pozdravio je sve prisutne. Predsjednik grada Franco Prete isto je zaželio svima dobrodošlicu u ime grada. Dr. Edmondo Zavattari prikazao je svrhu ovog kongresa. Predsjednik AISC-a Mons. Antonio Mistrorigo tumači zašto je organiziran taj kongres u rodnom gradu Perosija. On naglašava. »Perosi, nakon trideset godina njegove smrti pojavljuje se kao cedar između tolikog grmlja«. Mons. Moneta Caglio naglašava da je Perosi umjetnik koji pripada Cecilijanskom pokretu.

Arcangelo Paglialunga sjeća se svakidašnjih šetnji s Perosijem, dok Gian Nicola Vessia govori o djelima Perosijevim i naglašava: »Možda bi publikacija Perosijevih djela bila mnogo korisnija od komemoracije.«

Prof. Sergio Martinotti oduševio je svojim predavanjem o intepretacijskim problemima Perosijeve glazbe i o problemima umjetničkim u jednoj epohi. Mons. Giuseppe Scappini analizirao je situaciju crkvene glazbe u biskupiji Tortona i daje neke programe za budućnost. Mons. Bongianino završava kongres izlažući neke temeljne principe koji bi pomogli da sveta glazba ponovo procvjeta.

LORETO — L'Ente Rassegne Musicali »N. S. di Loreto« objavljuje 28. međunarodnu smotru pjevačkih zborova, koja se sastoji u izvedbi svete glazbe. Smotra će se održati od 6. do 10. travnja 1988. u Loretu. Molbe za prijem moraju stići do 31. listopada 1987. na adresu: Ente Rassegne Musicali »N. S. di Loreto« Piazza della Madonna 60025 Loreto(AN).

Osmi međunarodni konkurs »Johann Sebastian Bach« održat će se u Leipzigu od 24. lipnja do 8. srpnja 1988. Smiju sudjelovati oni koji su rođeni poslije 31. XII. 1955.

Adresa: Internationaler Johann Sebastian Bach Wettbewerb-Thomaskirchhof 16, PSF 1301, DDR 7010 Leipzig — Tel 293458

Međunarodni konkurs »Grand Prix de Chartres« održavat će se 21. rujna 1988. u Parizu. Sudjeluju oni koji su rođeni poslije 1. siječnja 1951.

Informacije na adresu: Secretariat de Grand Prix de Chartres, 75 Rue de Granelle, F. 75007 Paris (France)

Miroslav MARTINJAK

NIJHOV ŽIVOT — NAŠ ZABORAV

Gledam kroz prozorčić aviona turske zračne kompanije, a magla što je stisla u šaku Balkanski poluotok ostade za nama. Spuštamo se u niže slojeve atmosfere odakle se naziru gusto naseljeni dijelovi grada, čija se prošlost pamti po mnogobrojnim bitkama. Sedam brda što ih kuće pokrivaju poput kapa na tjemenu, stražare nad proljećem ovog sultanskog grada. Začudenim očima gledaju u nebo i mora nad kojima vjetar hoda pitajući: »Kako podnosite vrućinu?« Spustimo se na aerodrom.

Uvijek u meni klijaše želja da vidim Istanbul, grad gdje su stoljećima odvodili mušku djecu iz Bosne, odgajali ih i pripremali za moćnu pješadijsku vojsku — janjčare. Najstariji dio grada leži na sedam brda poput Rima, a nastao je izgradnjom starog grčkog grada Byzantionia pod vladavinom Konstantina Velikog 330. god. proglašen je za prijestolnicu Rimskog carstva. Nazvahu ga po osnivaču Konstantinopol. Slavni ga zvaše Carigrad. Smatran je za »Novi Rim«, koji je trebao zamijeniti staru rimsku prijestolnicu na Tiberu. Opkoljen sa sjevera zaljevom Zlatni Rog, s istoka Bosporom i s juga Mramornim morem imao je izvanredan strateški položaj. Branili su se bacajući zapaljenu katransku smolu u more. Prema Evropi, za cara Teodozija II, izgradili su zid, a za Anastazija I podigoše tzv. Drugi zid od Mramornog do Crnog mora. Nasljednik Konstantina Justinijan I, naročito poslije požara podiže mnoge lijepe zgrade i crkve među njima i Aja Sofiju, carski dvor i hipodrom. To je srednjovjekovni Carigrad. Odolijevao je Avarima, Slavecima, Arapima i Rusima, ali podleže Križarima i Mlečanima koji ga opljačkaše i razoriše. Postade prijestolnica Latinskog carstva, zatim Bizantskog, a 1453. g. pade u turske ruke. Istanbul postade prijestolnica Osmanlijskog carstva.

Burna povijest i osvajanje teritorija širom svijeta pod upravom Osmana, koji je uzeo naziv sultana, pa dinastiju i narod prozvaše Osmanlijama. Državom je vladalo 36 sultana. Carigrad osvojiše za sultana Mehmeda II, Bosanska država pade 1463. god. a za Selima I moć i granice turskog carstva zauzimaju 8 milijuna kvadratnih kilometara. Ekonomska kriza vodi do pobune, a »Mladoturci« okupljeni oko Mustafe Kemala oboriše sultanat 1923. god. Ankara postade prijestolnica, a Kemal paša Atatürk prvi predsjednik republike. Vojsku evropski uređuje. Napušta arapsko pismo, uvode latinicu. Stanovnici su Turci, a 120/0 čine: Kurdi, Čerkezi, Arapi, Armenci, Gruzijci, Grci, Jevreji itd.

Na dlanu dana pokaza se Istanbul »Kapija« blaženstva« kako ga Turci nazivaju, a spaja Zapad s Orijentom. Vitke munare² džamija kojih ima 570, bat koraka kaldrmom³ dio su nečeg što pripada pričama »Hiljadu i jedne noći«. Ulični prodavači voća i peciva, čajdžinice, bazari⁴, Kapali čaršija⁵ znak su živosti trgovačkog grada.

Provozah se Bosporom gdje su našli mjesta Prinčevi otoci, a na Djevičanskom otoku je svjetionik. Tim kanalom teče voda jer je Crno more veće nadmorske visine od Mramornog i Sredozemnog mora. Preko Bospora vodi jedan most i spaja Evropu s Azijom. Luka je važno križanje putova. Preko zaljeva Zlatni Rog vode dva mosta: Galata i Atatürkov most, koji spajaju noviji dio grada sa starom jezgrom. Pri zalazu sunca voda tog zaljeva dobiva zlatnu boju.

S druge strane Bospora (Azija) su čista turska naselja kao Üsküdar i Kadıköy. Sjedoh jedno prije podne na brod i prevezoh se u Kadıköy. Naselje s čardakufama⁶ i divanhanama⁷ poput naselja Kovači u Sarajevu. Oprah ruke u Mramornom moru i sjedoh pred jednu čajdžinicu. Turci ne piju crnu kavu, nego čaj koji miriše na biljku nanu ili metvicu. Vidjeh stada ovaca koja pasu po pašnjacima uz more. Vraćajući se natrag Bosporom pažnju mi zaokupiše dvokatne kuće od drveta bijelo obojene s lijepim i ukusno ukrašenim